

ОТ СУОХ БУОЛБАТАХ—БААР;
БЫЛААН ТУОЛУОХТААХ

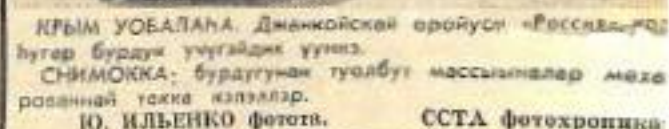
райсовет исполкому председателю

Бэлхитни дэмжлэл бэлэбхиттэн түүтүлүктээх буолла.
Райсовет нисолкома от ийин 20 күннээх тїмүтүнөн

Ордун улаган бэлгэмтнүү тууха уурар назданий?
(Бүтүүтүн 2 стр. нэр).

Н. БАРАНИКОВ.

Мана ирий бар: отуттара
токулар. Манаго Артоя Павло-
вич салалар колотун эвирота окко
кыйтуан тахсабыта. Ой үрүтүн
аны икки донукка олоор масаа-
маларын ресулоронскаан сарыат-
тылар. Онтон дао халыканы ко-
рдох буолбуттара, аны иштүүна-
ра тосуу сытмыан хааллаа, Били
«сордох суха» хаһайыча Хаан-
ны быа-тирбэ» булан, оһон
үүбүтүн, сии үлэсэн, сымарыан
иһтэ» диэ. Билини доһорбүт



БЕДАЛИЩЕВ

Туох-ханык илһинэ, илиминэ оттоһун быһыл элбэи быһаарар буолла. Урдук хотуна оты быһыл уба-
рас, онон от иһингэ урукку дымаларга тийбэт. Ол
да урдунан массамыз сирин толору оттоон ылар
күүс, техника баар. Оттон илии сирэ кэли түсүү
ардактартан эмискэ эбиллэнэ, үүнүүтэ өлгөм, урукку
ымалардаар иккэ көгөтө. Быһырын оройун үтү-
һүн илиинэн 6 тыһымычтан тахса гектар сирэ от-
томмута. Аһардас Субуруускай аатынан соххо
3400 гектары илиинэн оттообута. Ол илии былаанын
аһара толорбута. Быһыл 10 тыһымыч гектары илии
күүбүһөн оттуоһа, итинэн 10 тыһымыч тонна оту
ыһаһа сит. Бу былааннаах от 25 тыһымычтар
таһыһар. Дьэ маннаха суолта биэрбэт буолуу—бу
быһылга дымла улахан оруттубэт сыманы өчөрүү
буолар. Ленин аатынан колхоз баччагыга дири илии
эвенолары тэрийбэккэ өлөрөр, Калинин аатынан кол-
хоз биһэр эвено тэрийдэ. Маннаах соххо. Со-
лһитнаары отделеһиһын оһатын туһаннааха наада.
Мана биһэр кырдыарас киннэхэ кыра кылластар оһо-
рун сымаларын эвено тэрийэлэр. Мана таһынан со-
рох кало эвеноларын наһаруттарын агым механи-
рэвация эвеноларга тартатан баран илии эвеноларын
эһи тэрийтэлээн биһирини оһохтоох киһиһэр дуу-
лэһиһэххэ. Кало, үһхника эвеноларын хас биһирди ки-
һиһэ илии хотуурдаах буоларын хааччыһааха. Бас-
тайланнай үлэлэх сүөсүбүтүһэ уо.д.а үлэһиттэрэ
сүлүсһаһаһтарга биһирдһиһэн эбэтэр коллективнай
соруһаһтары тһирдһтэһиһэххэ. Онон өлгөм оттоох илии
сирэ быһыл хаалгыһын ситһиһааха.

Иккинхисэн, бугуулуур ньыматтан бунатыннээхтэн

иназстаныхха. Урут тохиолс суох эбитэр арийах эр
дэриэ субууттан быһа кабинин кыалымбат эрэ. Оччолор
сө бутулаууртун атын нымма сүөгө, бутулау чыгачтан ба
рам хойут кабинетлара, оттон бынгинтун туска уһа—тех
ника дэлэй, субуутун үтүөдөрөр нымма олохтонн

Бутуллааһыны — бу бидигний камга биримэни сүтэрин, улаһыт иһини мекэйлааһыны, эһин хөрөмкүнү таһаарымы бугаар. Сорох сирдэргэ бу эргэ нымматта тахсымыга соруунуулаах хардыһыны өгөрбөттөрө киһи баһарар сөхтөрүүн сөп. Субуруускай аатынан сөххө 11 пивота коло волокушатынан субууттан быһа көбүһини аһыһыт сыһыт бийирөөн тутта сымдыар. Отто Ленин аатынан колхозка коло волокушата дьон туугу билбөттөр. Калинин аатынан колхозка быһаарыла 6 коло волокушата улаһабыта. Быһыд биһи да нымай тургуорбатыдылар. Бу сага ныммада аһыһыт сүөх сыһынааһыным көрдөрөр. Үсүһүнэн, атырдыах-балаһыдылар ардактаах буолааларын эрдэттэн учуоттаныахка. Ол иһин субууттан тутта көбүһүн иһин өссө өрдү ардаһынааһыт. Ону таһынан туугаан, арчылаан көбүһүгэ бидигиһитэн тарынааха иһада.

Төрдүхүнэн, үлэ хаачыстыбатыгар өнүбөй, кыраа контурулуу олохтоохча. Калынин атынан кыяха Диниһигээн бэригээрдиктөр, Ленин атынан кыахха Мым дааайытаары учаастагар, о.д.а. сирдэргэ оту сирийи өхсүбүт үүбүлэтэлэр бааллар. «Көлө киирээринэ, мас-сымык ыларынан» охуустараа быраабыланын булгуччу

[illegible]

Бийнл салгалын ажлын 26 тиймчлэлийн тухай
төвний сүрбүүн кыстатан сэл ваһаарлахыг ба
дунд чаднын баг билиг баар сүрбүүр
атхыланыхтаах, энэ 41 тиймчлэлийн тухай
уруулах. Кэлиг икки салга итгилээр
сүрбүүн өгчөлөөтө. Ошн бу сүрбүү бийнл ба
кылахтаах, ал үлэи салгыг тэрийнхтэн туулу

Бу сөрүгү толоруугу өрөйүүн бары общесоветных кыттары, түмсөрү булгучтуулах. Эрген, эма, куукура, бытовое кембонат тартыктары оттуу жана кезиктиийэр, кембелер форманы булуңуохтаахтар, чыкка билээнилах булуңуохтаахтар. Үлэни оперативнакык тардынгы, отчуотунайы борадыктэринигэ ордуу тал фоннай сибээс кууаранык үлэлөөнүнэ элбэх мыйык отторор. Мамы тууратымыа сибээс үлэнигэ-эсэ тугу дыйаал ылаахтаахтар. Өрөйүүн киининиэри бүтүтүлүлөр борадыктар сорулах былымтынаа тейтэ халаайыстыбаларытар өккө кембелөөллөрүн бу ууамай мй киинин отчууохтаахтар.

Овоо оройуон общественный сүөлүүтүн сөптөөх х
ныагы абылгынан халачыйымыга бары хүүхдү түм
хас бирдин оройуон аһигэр баар хаһаайыстыба, т
рилгэ үлөһитэриттэн, бары кэрдьадастартан уонна ы
чаттартан ырдоннотто.

ХАТЫЛЫЛАР ЫҢҢЫРЫЫЛАРЫН ӨЙӨӨН

(Директэн бичиги корреспонденты С. ЭВЕРСТОВ ики сүрүгэ)

1. Нүх снрэт ортотугар

Эрлийн Эртийнхн аэсийн
хөлсөн шиншгээр, Диринтэн,
олонтоохтор отолорини, көс
агсга барбыт кэннэ Тлаатта үрэх
таалар хонуутугур тва садалата
олорор детдом лаавырыгтар тн-
йэн нэлэжн. Маана халтаһын
дэлээрэгт оролор сайынн та-
хал олоороллор, сэлннанааллар.
Күннлэр ырааг олгыгытса көсүл-
бөсхө шылдан, сайынгыг капи-
нууларын атаараллар. Күннлэр
решингө сөн түбөднннрэн, сө-
түөлүүлэр, күөх нэрыска оон-
нуулаар, ардыгтар үрөххө-ни-
рэн күөгүүлүүлэр, тыада моё-
тойдуу тахаллар.

Диринг дотдомун ниглэлзөгчид
дара манна тахсан сайхмыг
буугтара хайн да снхлара. Оон-
нуур шонцдаа онгортор, онно
оболору снхстэринан корон бо-
лахтөөн соншотоллор. Тма нин-
гэр ыранхыгыз беседилар он-
хуллубуттар. Ву, дынгэр, нстин
кисотин киштэтэ. Манна айыл-
да бойгэ болхтэбн снх курдум
кэрэ киштэтнгар овор түнсэ
гүнн бсндаларин нотоллор, ки-
нгэ андллар, санга ыралары
'отоллор. Ардыгэр корбүт ки-
нхэрин ис хоёонун ойдуһнл-
эр. Отгон ыралар остуорууа
столлор. Ардахта дафаны ки-
нмнхтэр. Санхыг түстэрина,
онно сарайлаллор.

на иккис корнушунан аат-
дыкын быдыл тулпунтар.
тушман детдом директо-
Кузьмил көпсир:
корбуу кыралара бар,
ени суус өр тулпуштут.
Дарин детдомутар
стан үтүстөрө I—
үөрөнэлжэр. Ол
ичилер общес-
үлөзө тоно
атылалар

Эрмен
Мал-
шеф-
тар
БИНГИ ААДЫРЫСТ. Бө-
лөб

Наумов, Ганя Угарон жолонго
үүт тахаллар. Аня Местникова
Света Павлова Нэлэгэр ферматы
гар үүт асмыллар. Оттон лав
дырта билигтн олорор ололор
ханийн общественнай-туһалаа
үлээн дьарыктаналларын вос
питатель М. Д. Аммосова кэл
син:

—Уюлаттар 140 кубометр са-
бааны тыматтан коркустар атты-
ларыгар тийээн кыалардылар.
Кыргыттар оскуола өрөмүөнүгөр
коммунөлөөлөр. Күнүс маадырга
кыалар уонча өбө 2 гектарга
оордулллубут көргөнүпүу кара-
баллар.

Диринг дөдөмүн оҕолоро са-
йыгытты каникулларын итиннэн
иордөөктүү ууска туһалаахтык
атаараллар. Бу дөдөмнэ түөрт
воспитатель үлэлиэхтээригэ бн-
лигиситэ М. Д. Аммосова соҕото-
дун үлэли сымдыар.

2. „Атаххытын соттон кийриг.“

—Атахытын соттон кыркын,
—дин тоһуядулар Дирин орто
оскулатын начальнай кылаас-
тара үөрэнэр корпустарыгар
түһүбүһүннүсөр. Кырдык, ма-
на туох барыта «таарымма,
киртийи!» диир курдук. Кыраас-
калам, кылаастар сырдабыт,
көңсөбүт курдуктар.

Бу оскуола коллектива үөрэх санаа дымлыгар балаһынынго эрдэттик үлэһэбитэ. Оскуола зааһаа Д. П. Григорьев Якутскайтан 4000 устуука кириитчиһи суол баарына тиэбэн таһаарбыта. Оттон мырааскамы, олифаны, симаахсаны, түһүк таһыи оскуола директора Р. М. Саввинанан-ыһынан куоракка мастамата кинрэн булбута. Дьоллук тутуу матырыйаалымы кыаччынан бараллар, оскуолага үөрөтүн бүтүрүн кытта өрөкүөнү сардалабыттар.

Бу начальнай кылаастар үөрэнэр коркуоттарыгар өрөмүөн үлөтө бастааһынан саралаанмыта. Оскуола төх-үлээһиттэре дьулуур-даххыттан уонна көхтөөхтүк үлэ-лэһиһиттэн. Бу

мастерскойга М. Лаврентьев 20 ошону капиталнайдык өрөмүөн-протэ, Кузьма Дьячковский таас быһан, 80 араамада сага таас утухунна. Мантан ыла Кузьма аны оркуола сага корпусун туннуктаригэр таас быһыада. Тааһамыт араамадар тутта сымаскалаһан иһэллэр. Былигин корпуска кыһхатыы барар, муо-ти, ааннар, паэрталар кырааска-лаһаллар. Ошон бу начальнай кылаастар үрөһөр корпусу-тара өтөйм 22 күнүгэр дээрн үрө-түгэ сүнүһүн бөлөм буолда.

Мантан антах санга кордууу
нырааскадааныңча кичиреңгөтөр.
Бу бэйэтин туһугар эмнэ би-
ринчилик үлэни В. Проконьова
салайсада. Киин салаататынан
Е. Павлова, А. Тарабукина, Е.
Кирсанова, М. Харитонова, Т.
Филиппова, М. Пикова, С. Са-
вина, Н. Максимова үлэтинлэр.

Оскуола саяалтата оттуу ма-
ны хаятчинныга сазс эрдэттэн
кынакмыта. Онон 1500 кубометр
маны саяаанынан туруортара.
Ону күнүн эрдэ табаллар. Ос-
куола коллектива атырдыз
мыйа 10 күнүгөр джери төрөмү
корпусстарга кырааскалаанын
ерөмүөнү бүтүрүгө биз эрөл-
лөү. Ол канниттэн интерна-
дизитигер ерөмүөнүг турунуох
тара.

Вяллийн хаймшныг бу дэмд
бас мийн 5 жүжүээдү нүмэри-
гэр «ХАРДАРЫ-ТААРЫ КӨЛ-
БӨРҮҮТҮҮЭЛЛЭР», «АНДРЕЙ
ТӨРӨПҮҮТЭРИН КӨМӨТҮН
КҮҮТЭР» дүнн тоболоох илэн
критический замечка тахсыбыта.
Соторуаавта редакция итгн су-
руктарыг элпийнэ түүта.

«Хараагч-таарм» нэлбөрүүтүүчид дүн төбөөлөөх критический материал оот мийн 22 хүнүүд нийгмийн Советын нөлөөлөгчтэйгээр хөрүүлнээ. Радиотехникч Борисов Ю. Г. хаймчлал суурийгүүтэйгээр этилийнбт чэхчлалар өссө даганы тэлээр илигийн турал, таб. Федюлов П. Н. газартайгээр атырдыах мийн I хүнүн асалааа өрө радиотын киллээрнэгээр сөрүдэхтанина.

К. ДАЛБАЕВ,
Хөтөбө нэбилэзгин
Советын председател.

«Андрей төрөнхүүтэрин көмөгүн нүүтэр» дээн тоболоох критический заметканы суут-силнэ тийэ органиарын миннээрн манайгы сүлүөх партийнай тариэ уопсай муһнаадаар дүүдлэ.

Сибирь нэгэн эгэгийн сүүлийн Енисей өрүс Саян яргас чылчээл-
лэртан Муустаах өнөөгт дэлүүхэй устар. Карловский ынсаада
икки утарыта хайалара бэйз-бэйзээрхэр ынса чутгасаллаар. Хас
да сыллаарыта специалисттар Енисей уутун манан быһыт хаайдах-
таах дигн быһаарыттар.

Үс был устатыгар В. И. Ленин ыраахтаабы сыылкатыгар олоро сылдьыбыт Шушенкай селуттан 60 км сиргэ сүнгэн улахан тууу—Саяннаабы-Шушенкай ГЭС тутуута—сабаларымыта. Кини хаһан да нөстүбэтэх улахан булуурда. ГЭС быһыта 240 метр үрдүктээх. Ныамтата—6 мөлүйүөнтөн тахса киловатт. Саҥа гидроэлектростанция Владимир Ильич ыра санаата—дойдуну бүтүннүү электрификациялааһын олоххо киириктигэр өссө биэр дьохуннаах хардыһынан буолуоһа.

СНИМОНКА: Бу манган тутуу үрүт өттүн толоро сымдыалара үчүгэйдик көстөд.

3. БРЮХАНЕНКО фотограф.

ССТА ФОТОХРОМИНАТЪ



С. СЕРГЕЕВ.

Эрилик Эристин аатынан колхоз бырабы-
лыниатын председателин солбуйааччы

128 төбөнөн албаата.

Колхоз оройуон хаһаайыстыбаларын икки ардыла-
рыгар уонна Амма оройуонун Ленин аатынан колхо-
зун кытары социалистическайды куталаһыы Кы-
һыл аһааһарын ылары ситисте. Биригээдэлэр икки
ардыларыгар куталаһыыга бийиги Хадаардаагы би-
ригээдэит оройуон үрдүгүн бастаата. Оттон Хонтодо
биригээдэти үүт ыһаастабы тараста. Сүөһү итинтигэр
сыла аһаарлаах кыайыларбыт итинниктэр.

Бийиги сүөһүтүтүрүк алексеовскайдар ыһаарыһа-
һан истиктик бийиригээдэттэр. Ону ойомкор, сүөһү
эбэтэр, эти дэлэтэр ыһаа аһаарлаахтык улаатта
лар.

Бу иэм. Саха сириг кылгас сайына күөһэй муну-
таан туорар кэбэ, хаһаайыстыба эти, үүтү отторууну
улаатыннардыбыт, госуларстотиний сорууттары толо-
рутти аһааратын быһаарар. Ким бу күөһэйгэ оту па-
лаччи оттообут—сүөһүтүн эмис, тот ыһа таһаарыада,
ким мөччирэг ыһаарыгар үүтү күүрүлүчү ыһабыт, сүө-
һүтүн үчүгөйдик уоннот, төлөһүнүт—ол үүтү, ити
госуларстотинийа туттарыа быһаанын эрэллээхтик күүһа-
рыара.

Ааспыт сайын бийиги колхозтот сүөһү дороххой
аһаарыһаан дэлэйдик бөлөһүмүстэ. Ол түмүтү сүөһү
этэтигэ кыстатылаһыта. Быһаал сыла аһаарыгар бы-
лаан үүт валовой маныгар 137, хас бирдиди фураж-

дай ыһахтан үүтү ыһаага 115, госуларстотинийа үүтү
аһаарыһааһа 154 быраһыаан төлөрүдүһү. Ааспыт
сайын кытары тыһыһаан көрүлүккө, быһаал 464 ыһа
пымарий эмисити аһаарыһааһытун үрдүккө, үүт ва-
ловый мама 365 центнерини эбисити. Оттон фураж-
най ыһах үүтү бийиги ортотунан 38 кг үрдүккө
ны. Онон госуларстотинийа үүтү аһаарыһааһа 471 цент-
нерини улаатыннардыбыт. Быһаал быһаарыһааһа
таһаар 270 төбөнөн эбэх ыһах сүөһү, ол иһитэр 155
ыһаар ыһах эбисити. Оттон сылаһа уопсай аһаары

1. УРУҢ ИЛГЭНИ ДЭЛЭТИИ

Колхоз 23 манньыксыттары
с бирдиди ыһахтан 2000 кг
үтү ыһаар иһин хаһааһыны
ойуонга бастаһыан саралаа-
лар. Уорда ыччат-комсомоль-
тай фермата бу дылаада үрдү-
ккө эбисити аһаарыһааһа ыһа-
и, оройуон үрдүгүн көрүтүһү-
нү күүдүһүнүт.

Бийиги манньыксыттарыбыт
сыла аһаардаах улаһаар ити кир-
бисини ыһаар кыһа төлөрү баарын
көрдөрү. 800-түү кг-тан өрдүк
үтү бирдиди ыһахтарыттан 37
манньыксыт ыһа. Барыта 13
манньыксыт уонна Сири-Холлобос
фермата бир тыһыһаа кг-тан
таһаардылар. Бирдиди фуражнай
ыһахтарыттан Саха АССР Верхов-
най Советин депутата Кузьмина
А. Т. 1241, Нестерева А. Н.
1222, Ефремова А. П. 1150 - кг
үтү ыһаар. Оттон ферма кол-
лективтарынан ыһаар буолаахха,
Сири-Холлобос 1043, Мара 974,
Кууһума сайыһаа 880 кг үтү
ыһаар.

Кыстык-Кууда ыччат-комсо-
мольскай фермата сайыһаа түөрт
ыһаа үтү өлгөмнүк ыһаа оро-
йуон бары манньыксыттарын
аһаарыһаан бийиги бары ферма-
ларыбыт ойууттэ. Ол курдук
Кууһума сайыһаа ити кэмтэ
хас бирдиди ыһахтан 1200, Ба-
лыттыма 1117, Сири-Холлобос
1100 кг үтү ыһаа үрдүккө
эбисити аһаарыһааһа.

Бу соруугу төлөрүтү биллэр
ыһахтары сорох биригээдэлэр-
гэ үтү ыһаа таһаары түһүтү
үөскэттэ. Холлобос, аһаары сыла
ыһаа таһаарыһаа, бас ыһаар
бирдиди ыһахтан үтү ыһаа
Хонтодо биригээдэтэ 27, Хадаар-
8, Мадьахсен-32 кг-нан таһаар-
тылар. Үтү сыла таһаарыһаан
Чакыр биригээдэтэ 6400, Ха-
даар-6920, Хайахсыт-4840 солк.
ночоту сүтүдэр.

Ити иһаастары туоратар ин-
ниттэн бары биригээдэлэр, от-
тонмун хөдүһаары киллэрэн ту-
ран, манньык сүөһүлэри ма-
наан мөччирити саһа маршруттарын
олохтохтор, күүһүн со-
төөх сирдэрини өтөрдөһүнү тө-
рийиһоттэ. Хадаар уонна Ха-
йахсыт биригээдэлэрэ эбис аһа-
рыһаа бөлөһүмүстүн күүһүлэр
туһугар туорах буудуу тарта-
рыны саралааһаар. Ити холо-
буру аһаары эбис баһаар бы-
лаһааһаар. Ону таһаары ла-
быкта, бөрөстүөй үтү уонна туус
эбис аһаары бөлөһүмүстүн
кыһаары туһаанылаһаар.

2. СҮӨҮНҮ КӨРҮҮ-ИСТИИ

Кыһааны бийиһа бөрөөсү
үчүгөйдик сыла таһаарыһаа ба-
стын көрөчүлэр Александра Пе-
трова, Ирина Захарова, Анна Пе-
нигина (Хонтодо), Егор Михайлов
(Хадаар), Николай Савин (Ча-
кыр) улахан өлөһөтөр. Били-

Матрена Васильева, Анастасия
Романова, Петр Софроньев 50—80
пымарий ыһаан, кийини аһаары-
гар туруктаах, баһаарыһаа тыһы-
һаах нитан туруораллар.

Ол эрэри колхозка ыһах уон-
на сылаһа сүөһү күүһүнүн өлү-
түтүн 50010 солкуобайдаах но-
чот тараста. Торо итинниги?
Туох-ханык иһини, пымарий
тыһааһаа буоһууһа иһин иһин
ийэти иһитэр сылаһааһаары-
тан сайдыта үчүгөй буоһууһа
туһугар кыһааны сир аһаары
баар буоһууһа. Хадаар, Мадьах-
сен, Хонтодо биригээдэлэригэр ити
таһа өйдүүдэлэр, төрүүр ыһах-
тары күүх отунан, эбис аһаары-
һаан, төрүүр усулдуһуһаан то-
лору хааччылаар. Оттон Чакыр
уонна Хайахсыт биригээдэлэрин
саһааһааһаа күүх отторун кэ-
тэх хаһаайыстыбаларга ыһаан ба-
ран, төрүүр ыһахтары урах сир
хардаһа отунан аһаарыһаа. Ды-
ла иһин колхоз үрдүгүн пымарий
өлдүтүн үстөн иһити бу бири-
гээдэлэргэ таһаарыһаа.

Аны пымарий көрөчүлэр ко-
рууну-истини бары кичэйр
буоһууһаар. Холлобос, эдэр үлэ-
һит Ира Ефремова туһуут 41 пым-
арийдэ сорох күн бирдиди-икки
эра кыра-кыратык аһаарыһаа, со-
рохтор аһаарыһаа, билигин ба-
ры пымарийдэр үбүс, төрдүс
күһүһаар. Кийилэртэн бир пым-
арий өлө. Күүх оттоо (Хайах-
сыт) уонна Дьөгкүүдэй (Чакыр)
фермаларыгар пымарийдэр эмнэ
мөлтөх туруктаахтар.

Быһаал-от үүнүтэ аһаары
сылларга тийбэт. Сүөһү аһаары-
га кэмч буоһууһа сөн. Онон
кыстыкка икки сортан иһаары
суох күһүһаа пымарийдэри киллэ-
рин пымарий көрөчүлэр сору-
тарыһаан буоһууһа. Онуоха ве-
теринарай үлэһиттэр уонна зоо-
техниктар көмөлөрө эрбисилэр.
Пымарийдэри аһаарыһаа, тыһаары
аһаарыһаа туһуу, араас ма-
рыһаары сэрэтэр аһаарыһаа
ыһааны кэмчигэр оттоһууһаа на-
да. Мөлтөх туруктаах пымарийдэ-
ри түһаа үчүгөй ыһаа аһаары-
һаа уонна көрүөһа-ыһаа.

Колхоз үрдүгүн 464 ыһаа
784 пымарий көнүл эһиригэ са-
һаарыһаан туар. Бу саһа, эл-
бэх сыраһа ыһаар нымаһа. Аһа-
арыһаа Ксенофонтов 45 ыһаа
90 пымарий, Роман Понтов 30
ыһаа 50 пымарий, Анна Рома-
нова 29 ыһаа 59 пымарий,
Василий Тарабукин 29 ыһаа
50 пымарий ыһаан, ситиһиһаа-
тыһаа үлэһи сылаһаар.

3. СУБАН СҮӨҮНҮ УОТУУ

Колхоз госуларстотинийа 445 тоһ-
на эти туттарыаһаа. Билигин
онно аһаан 1844 субан сүөһү
таһаарыһаа бөһөһаары көрү-
тэһаарыһаа туараллар. Ити аһа-
хас бирдиди сүөһү 260—270
кг-тан иһаары суох тыһаары-
һааһаары ситиһааһаа.

П. П. Петров, И. П. Прокопьев
В. А. Бир сүөһү сууһаа 800
грамм, сезон устата 96 кг ула-
тарыһаа хааччыһаан туар, госу-
ларстотинийа аһаарыһаа сүөһү 90
быраһыһаан ортотун үрдүгүн уо-
йууһаарыһаан туттарыһаа соци-
алистическай эбиситиһаа
ыһаарыһаа уонна оройуон ба-
ры бөһөһууһаарыһаа та-
һаарыһаа. Кийилэр ити тыһа-
арыһаа төлөрүһаан 10—15 хо-
но-хонно маршруттарыһаа улаарыһаа-
лар. Мөччиритиһаа дэлэи уулаах
сирдэриниһаа таһаар. Кийилэр
туһуут сүөһүлэрэ бары петири-
нарай аһаарыһаа бардылар.

4. СҮӨҮ ИТИТИН ТУТУУЛАРА

Аһаарыһаа Чакырта
200, Хадаарга 100 сүөһү кийрэр
хотоноро тутууһаарыһаа. Бы-
һаал Мадьахсенга уонна Хонтодо-
го 200-түү сүөһү кийрэр хотон-
норо, оттон Балыттымаһаа аһа-
квартираһаа, Мадьахсенга түө-
түү квартираһаа сүөһүтүтэр
олорор икки уопсай дыһаары ту-
һаа кийриһаары. Бөһөһо уонна
Балыттыма сайыһаарыһаа
100-түү сүөһү кийрэр саһа ти-
тинитэһаа бүтүлэр. Сайыһаары
уонна кыстыктар тутууларыһаа
түһаарыһаа саһаарыһаа салыһаа
тыһаар.

Бу үлэһа бир бөһөһ иһаары-
һаан сүөһү итинтиһаа үлэтин
механизацияһаарыһаа ыһаарыһаа
буоһа. Онон быһаал Мадьахсен
хотонутар механизацияһаа киллэ-
риниһаа бүтүлэр сорукаһаары.
Онон кийин Ыһааһаа ферматыһаа
хотонун механизацияһаарыһаа күүрүһаары.



олуһа кийилэрэ быһаарыһаарыһаа.

х х х

Эрилик Эристин аатынан кол-
хоз сүөһүтүтэр сыла бастаһа
аһаарыһаа ситиһиһаарыһаа өсө
чигэтэһаа сорукаһаарыһаа. Сору-
таһаарыһаа буоһа аһаарыһаа
мунһаарыһаа манньык-
сыттар, пымарий көрөчүлэр уон-
на бөһөһууһаа «ыһаарыһаа
ыһаарыһаа үтү валовой маныгар ба-
дан ыһаан 15 күнүгэр, бир фу-
ражнай ыһахтан үтү ыһаарыһаа
уонна эти госуларстотинийа тутта-
рыһаа улуу Октябрь быраһаары-
һааһаа дээрэ төлөртөһаа тийиһаа
саһа үрдүккө эбиситиһаа
ыһаарыһаа. Оттон үтү го-
суларстотинийа аһаарыһаа сыла-
һаарыһаа аһаарыһаа ыһа
бастаһа күһиһаарыһаа төлөртө
дизн быһаарыһаа.

В. И. Ленин төрөһөтү 100
сыһаан иһаарыһаа ситиһиһаарыһаа
көһөһаа социалистическайды
куоталаһаа аһаарыһаа өсө үлэһа
хотонун механизацияһаарыһаа күүрүһаары.



СНИМОКТАРГА: үлэһа—ССКП
райкомун секретара Г. М. Сави-
нов колхоз Марагаһаа ыччат-
комсомольскай ферматыһаа старша-
йыгар М. Н. Старостинаһаа бөһө-
тунай грамотаны туттарыһаа. Аһа-
ра—бир бастын манньыксыт
В. С. Анемподистов.

П. СЕДАЛИЩЕВ фотелара.

СИРИ-ХОЛЛОБОСКО КӨРСҮҮҮ

Таһаа урах хаһаарыһаа оһаа туар Си-
ри-Холлобос сайыһаа аһаарыһаа сити-
һаарыһаа ситиһаарыһаа. Оро-
йуон бастын хаһаарыһаа сүөһүтүтэр—
манньыксыттар бөһөһууһаа, пымарий көрөчүлэр
уонна сүөһү итинтиһаа специалиһаа маһа
көһөһууһаа.

Сыһаан аһаа күүх сайын үгэһаар аһаары-
һаа, үлэһа быһаарыһаа буоһуу манньыксыттар
күүһаарыһаа Эрилик Эристин аатынан колхоз
сүөһүтүтэриһаа манньык Калинин аатынан уон-
на Карл Маркс аатынан колхозтар делегацияла-
ра кэлбиттэр.

Сүөһү итинтиһаа пятаһаа төрдүс сыһаан
аһаарыһаа түһууһаа даһаарыһаа колхоз
быраһаарыһаа председателин солбуйааччы-
Сергеев С. И. отторо. Байыһаарыһаа үлэһаары
ситиһаарыһаа бир иһаарыһаа пымарий кө-
рөчү Григорьев К. А., Хонтодо биригээдэтин
старшай быраһаарыһаа Корякин И. И. уо-да кө-
сөһаары.

Сүөһү итинтиһаа күһүһаа бөһөһууһаарыһаа—
пымарий көнүл эһириһаа, уотууһаа сүө-
һүһаа көрүөһа-ыһаа, үтү ыһаан үрдүгүн оро-
йуоннаһаа производственнай управлениһаа
ыһаарыһаа зоотехниһаа Порядин И. Н., племеннай

үлэһа зоотехниһаа Лебедева Е. А., ветучасток на-
чальниһаа Ксенофонтов Ю. П. семинардара ыһа-
тылар. Үтү аһаарыһаа, эти дэлэһаарыһаа
байыһаарыһаа саһаарыһаа аһаарыһаа, улаарыһаа
кытта хараһаа билэһаарыһаа.

Үөрүү-көтүү ортотутар үйгү-быһаары аһаары-
һаа, бастын сүөһүтүтэргэ ССКП райкомун бю-
ротун, райсовет исполкомун уонна таһа хаһа-
арыһааһаа үлэһаарыһаа иһаарыһаа райко-
мун бөһөһууһаа грамотаһаарыһаа ССКП райкомун
секретара Савиннов Г. М. туттарыһаа. Парара-
дизаһаарыһаа ортоһаарыһаа бөһөһууһаа Тарасов Н. А.,
кыһаарыһаа көрөчү Корякин А. С., манньыксыт
Анемподистов В. С. о-да баһаары.

Эрилик Эристин аатынан колхоз сүөһүтүтэ-
р уонна специалиһаа саһа үрдүккө эбиситиһаа
ыһаарыһаа.

Сүөһүтүтэр быраһаарыһааһаарыһаа Мадьахсен
биригээдэтиһаа тутууһаа ыһаарыһаа «Маарыһаа»
этэһаарыһаа уус-уран саһаарыһааһаа бөһөһаарыһаа
көһөһаарыһаа. Спортивнай күһаарыһаа аһа-
арыһааһааһаа бөһөһаарыһаа. Ити курдук кэһаарыһаа, аһа-
арыһааһаа уонна сыһаарыһаа саһа күүс-уох ыһа-
һаан, сүөһүтүтэр үлэ үлэһаарыһаа өсө күүһаа ту-
руна тарастылар.

П. СЕДАЛИЩЕВ.

Тэрээһини тосту тупсарыхха

Сыл бастаны агарынаагы сө-
рөтүнөккэ быһыана өрөбүтү үрү-
түн 127 бырыһыан туола. Ол
иһигэр Ү.рэнчы сөлүнөтө (пре-
седителл сөрдөтүнөккэ сөзү-
балчы Лобанов А. Г.)—143,7,
Хадаар сөлүнөтө (председителл
сөрдөтүнөккэ сөзүбалчы Тара-
сов Н. П.)—141,3 бырыһыан
толортоон, үчүгэй түмүктөрө си-
гнустулор.

Оз эрээри икхис-кыбартамалга
былаан система үрдүкүн 42,4 эр

Барыштан тухта, или дасныт
свал туһанилах кээнэйдэ 6156
сөмүрбөлөөн дрилах тууу-
лах сир-туһанилал. Улуу ор-
дун быһыныар бары-суора
8,6 барыштан тэһэрбүт Кыта-
п (председатель Кожуров И.А.)
уонна 11,6 барыштан тэһэрбүт
Алба (председатель Яковлев М.И.)
сөмүрбөлөөн дрилатыллар.

[illegible]

Куурусса сымалтыл атыл-
балык айбарер инниттен киниш
атыллар сыманы 18 карыга
оттен атыллар сыманы 26
карыга джар үдөтөр сөрүк ту-
руп. Ош табынан «Халбес» ба-
райлаамактын нүгү үстөр 3 ку-

нүүдэд уураарьсан кууруусыг
сэмжлэн тугтарилт дотно ком-
бокор, ага тугарилт, сав сайн,
тушгатай тугастар гүндүг до-
дигтой тугарилт атылалар
болоод өлөтөгүлээх. Огуула-
хныг тугарилт атылаларыг
сэмжлэн савталар бидээ-
рүүлээх.

Үүнээт үнүс хыбартаал соруу-
дагварын толоруу бары селан-
лар сорууошканын тэрийн-
гэ үхэлэрин тэрдүтэн тусарары
арайр. Онука үбүлүчү болон-
то өөрөөт уонна сир астары
эчүлүгү туһунан «Халыс» бэй-
бэллэнилэһин нуус устар Э
уонна Э күнүөрүнээт итинни
райска бэйбэллэнилэһин өт
ийин 16 күнүөрү уураахтарын
өлөххө нилдэрингэ туһалылаах-
таал.

M. СОФРОНОВ.

районов, в которых имеются
председатели советов колхоз-
районных комитетов.

СИР АСТАРЫН, ОТОНУ,
ТЭЛЛЭЙН ХОМУЙУОБУН!

Райгостребомо багариблин-
нааста уонна МБСЛНС райкомун
бирота холбоһуктаах муһнаах
тарыхтар сир астарыа, отону уон
на талыйи хомууу туһунан
боһкуруоһу көрдүлэр. Сир ас-
тарын хомуууу республикада
биллэриллибит конкурсука ниг-
тым туһунан М. Е. Софронов да-
кыллаттаата. Муһнаах сир ас-
тарын, отону уонна талыйи со-
мууууу республикатаады ко-
курсука антыннаадыа кылга-
таа.

уурлах элмэний. Комсомольский, шонгорский тариаталар салайлагчдыг сир абын хомуйуу-ну бичагчм тэрийнх, салайлагч тугтаатар. Райнотребсоюз уонна сепколар бырабылганынхалар сир абын хомуйар бипрдилазон дьенсеру уонна коллективтары кытта дуогабар оиготоллор, транспорцан кималедьоллор. Хо-мудлэбүт сир астарын кэмнэгэ тутан идьинэтияттар.

ҮЛЭЛИЙР ПЕНСИОНЕРДАРГА ПЕНСИЯНЫ ТӨЛӨӨН САГА БЭРЭЭДЭГЭ

Ханна бас бэрхээрнэнтэн түтүүлүг сүөх, нэбиллэннэ алуруулардан халччыйар, өрөдирнэ-төөдэргэ уунна тэрлэтэлэргэ сэлдэн, нэбиллэннэнтэн саахайы ылааччы (гагаайы сууытарга ылааччы, о.д.а.), саахайы ылары сөргө өсө атын үлэи толороччу (саахайы ылааччы-каспир, саахайы ылааччы-хонфедкөөр, о.д.а.) саастарын пененсөөр буюлбут дьонго; гражданаар сааастарын бодомытонан кинээр дыкаларгэр үлэиэр шлооткын, тэргэ уунна дэнэ хичуулааччыларга; бодомыдаларга, нэбиллэннэ-ларга, кэбэснэггэр уунна кырды-растар алуор дыкаларгэр, өнүтүгэ киниисиларга, өрөдирнэ дыкаларга, дьенанисердэргэ уунна

Үдэвтү киного элэхэгнийг наадыйр гирдэгэ нөмөн-
нөрдүр үлэлхэгэ интернальн интержестя булуударын
нүүбүрдүр саятан, наардагастарын нөмөннөр булбу;
сөрөх длоогу, кииклэр нэлэр хамнастарын тутуута
сүм, анданыт нөмөн талдүр талдөр.

[illegible]

Бу килиртгэ Москвада художественай гимнастикада ССРС Куботын ийн күрэхтэйнэлэр бодолон бутгуло.

СИНОККА: Астрахань 17
настаивать спиртом 12 лет
Засухина. Киев ССРС Кубань
и др. подполков.

В. БУДАН фотот.
ОСТА фотомониторна.

тарыхтар уонна прораба-
рылар («Пикетстрой» трест ТМУ-
га уонна киниэхэ бас бэрэххэ-
ритин тутулуута суох үлэһит-
тын даҕаны ТМУ-га, оһу тэҥ
коммунальнай, өлөх-дьаһах пред-
приятиеларын тутар-арыткытү-
лөттөрөлөрө); тиһи, ыстаах та-
һастары, атах таһаһан тигэр уон-
на абыраһтыыр, трикотаж паль-
най-боолдьох, суол-һис уонна га-
лентерэ оҥуруктарын оҥорон та-
һаар уонна абыраһтыыр пред-
приятиелар рабочадырарыгар уон-
на ыстааһымаҕа.

Ити өрбүлүмдөрү (кууратпа-
лар) өлөт-дабайт сыйыматтарына
үлөшкүр раб-чайдарга уюш-
мактардарга энч сыйыматнах,
эт-үүт промышленнодош, хайба-
наы макарон-кондитер фабрика-
тын, китику заводун, килеп бэ-
кэрингити, балык заводун уюш-
аылык промышленнодош атын
диганы предкупилодарын раб-
чайдарлар уюшма мактардары
гар кырдырактарынан илар беч-
сиклара илар ханнастарын коо-
мийтени тутулуга сунат тало-

төлөнөр; сибирс почтальондары-
гар, оператордарыгар, почта та-
йыдастарын уюнна ботчэти сорти-
ровщикаччыларга, телеграфисттар-
га, сибирс монтердарыгар уюнна
«Совместить» классердарыгар;
ССРС Госбаннн уюнна сбергате-
льнай кассалар отделениеларын,
агентстволарын уюнна куораттаа-
ды (операционнай) управление-
ларын (отделларын) кассирдары-
гар, контролердарыгар уюнна по-
чметтир бухгалтердарыгар; на-
беришгынан, печатнигынан, пере-
исчетнигынан, брошюровщигынан
уюнна маладчыгынан үлэлнэр ти-
пография үлэлиттиригэр эмитир
профилактика тарытталарын млад-
шай уюнна орто медицинский үлэ-
литтиригэр, ССРС Кымыл Кири-
лн уюнна Кымыл Полумескнн
обществоларын союзтарын тарыт-
таларын патронажная медицин-
ский сестраларыгар, нефинансы-
нн харчы-мал лотерейтын тары-
тааччыларга; нефинансынн Бүтү-
Сюстаады бирэсшигтер бэлэ-
ниин уюнна мытны үлэлэригэр
кыттылыны ылар дьоннорго пен-
сия көөмөйн толору төлөнөр (сы-
га 6 мй устатылар)

Кыргыздарыбыздын пенсиясына болжолтуу даяртыуу пенсиянын төлөмүнүн ити сага болжолдогу принциптерге уулашып алууга...

Н. КОРЯКИН,
Секретарь АССР Социальной
характеристики министерство-
вым отделом государственной

КОММЕНТАТОР

• КОЛОНИАТА •

Бурбон—сажа,
режим—эргэ

Испания 76 саяахууш дутаа
ра генерал Франко бу мундур
кортестар диндлах мушпахт
рыгар (парламентна) государт
байхалынган рохун утумшач
ман принц Хуан Карлос Бурбо
нымырға этии халларда. Бу эт
ни бигэрэчинит парламент
халарыгынман Франко олбур
көиниттэй Испанияда монор
чексай режим чолугар түшүр
длада уонин принц королун
биздэондлэрда.

Бу хардын, саярбыга гур
аан дайду общественинын
радан ортотугар байэтин хор
таммыга хайыла-сах бидэни
ыт Франко режимин хайда
гына сагардан бирингэ дуу
нууну кытары сибээстөөх. Ге
рал Франко баһылыктааһына
нин демократическай куу
рин харса-хабыра суох дэи
лээһини, норуот маассалара
раба суох буолууларын уо
станиярин-баастыыларын
ры катыалыстанан кэлэ. Дой
та маассабай үлөтө суох буо
тохтообот. Үгүс испанецтар д
дуларын хаалларан, абахта
жиргөһүөр атын дайдуларга
жиллиргэ күһөллөөлөр. Оло
пмах биир кэм мариаттар-мар
шор. Ол курдук 10 сыл үстат
1957 сылтан 1967 сылга ди
өлөх илгитин булууну сына
100 бырыһиан, оттон ага
сылга өссө 4 бырыһиан ир
кэлэ.

Рейтер агентство бэлэстийнэ, «балигин дөйдүгэ умһытааһынгга олорор 1936—с. Испанияра буолбут граждскай сэрин хэмигэр бааһыр албах тыһымалча республикантар алахторун турсарар туһу хамсааһын үүһүн иһэр». Ону бэлэгин Испанияра итинник тыһымалчада тийһэр киһи дээн этидэр. Кинилэр испалары, нөсөбислары ылбаттар, бэсниччэ эрэ үлэһэн айхыттыһынар кыахтаахтар.

Франко утумнааччытлал
намыт, дегальнаа суох
Ылалынара сымдыар Испани
циалистической рабочай пар
та бэлэнтээн эппитин кур
бу — норуоту сирэйдээн кор
бет кортестарынан өйөммүт
доос маңа.

Франко бэйэтин итгэтин с
тоон бѳаарымтыгар принц
бон «Испанияда хас да үй
га ыраахтаарыалаабыт дини
төрүгү буолар» дигэтэ. Кини
жым принциптеригэр уоһа
ституттарыгар бэйэтин бэр
тин, бѳалэн турар, дикааста
Бу уус тыллаах этин госу
ство салбулдуутунан Испани
диктаторскай режим уларыт
тыгар саварбаралааны хаал
бат

Е. БАШМАЧНИКОВ,
БСТА

Редакторы солбуйааччы
А. Г. ТУРАНТАЕВ.

